

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 34/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 17 § lagen om utredande av dödsorsak, 49 § folkhälsolagen och 59 § lagen om specialiserad sjukvård

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 oktober 2001 en proposition med förslag till lagar om ändring av 17 § lagen om utredande av dödsorsak, 49 § folkhälsolagen och 59 § lagen om specialiserad sjukvård (RP 189/2001 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Heidi Manns-Haatanen, social- och hälsovårdsministeriet
- lagstiftningsrådet Outi Suviranta, justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

Bestämmelser om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar ingår i en förordning. Den är en så kallad ursprunglig förordning, som utfärdats med stöd av den upphävda regeringsformen. I gällande lagstiftning finns inget bemyndigande att utfärda en sådan förordning. Med beaktande av den nya grundlagen är det därför nödvändigt att genom lag ge ett bemyndigande om att bestämmelser om ersättningarna i fortsättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Regeringen föreslår att en fullmaktsbestämmelse införs i lagen om utredande av dödsorsak, folkhälsolagen och lagen om specialiserad sjukvård. Efter att fullmaktsbestämmelserna givits kommer ersättningssummorna att ändras till eurobelopp i förordningen angående ersättning för verkställande av rättsmedicinska undersökningar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2002.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Allmän motivering

Av de orsaker som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och än-

damålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Enligt 12 § lagen om utredande av dödsorsak är det i regel staten som svarar för kostnaderna

för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. I vissa fall betalas arvodet direkt till den obducerande rättsläkaren. Rätten till direkt arvodesdebitering grundar sig på ett avtal mellan institutionen för rättsmedicin och läkaren. I samband med en brottsutredning kan på begäran av en myndighet undersökningar också utföras av en annan läkare eller tandläkare än länsrättsläkaren eller en läkare vid institutionen för rättsmedicin.

Enligt 14 § 2 mom. folkhälsolagen är en kommun skyldig att förordna en läkare vid hälsovårdscentral att ge polisen handräckning för utförande av rättsmedicinsk undersökning. Men i folkhälsolagen finns inga klart utformade bestämmelser om rätt till ersättning för handräckningen.

Lagen om specialiserad sjukvård säger ingenting om handräckning i samband med rättsmedicinska undersökningar. Sjukvårdsdistrikten till-

handhåller kommunerna tjänster som är oändamålsenliga för kommunerna att ordna själva.

Utskottet anser att bestämmelserna om be-
myndigande i propositionen bör preciseras för att grunderna för betalning av arvoden och ersättningar skall framgå på ett allmänt plan. Enligt utredning till utskottet kräver förordningen om rättsmedicinska undersökningar en uppdatering. I det sammanhanget kunde det lämpligen diskuteras om också bestämmelserna på lagnivå bör preciseras ytterligare.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet vördsamt

att lagförslagen godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 17 § lagen om utredande av dödsorsak

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 1 juni 1973 om utredande av dödsorsak (459/1973) 17 § som följer:

17 §
(1 mom. som i RP)
Genom förordning av statsrådet bestäms om ersättningar och arvoden av statsmedel för

rättsmedicinska undersökningar som förordnats av en myndighet.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

2.

Lag**om ändring av 49 § folkhälsolagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkhälsolagen av den 28 januari 1972 (66/1972) 49 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1219/2000, som följer:

49 §

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om det närmare innehållet i och ordnandet av det mentalvårdsarbete som ingår i folkhälsoarbetet samt om verkställigheten av denna lag. För att främja en mera jämlik tillgång till tjänsterna kan också bestämmelser om längsta väntetid innan patienten blir undersökt och får vård i samband med mentalvårds-

tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. *Genom förordning av statsrådet bestäms om ersättningar och arvoden av statsmedel för i 14 § 2 mom. avsedda rättsmedicinska undersökningar som utförs vid en hälsovårdscentral.*

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

3.

Lag**om ändring av 59 § lagen om specialiserad sjukvård**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/1989) 59 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1220/2000, som följer:

59 §

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om det närmare innehållet i och ordnandet av mentalvårdsarbetet samt om verkställigheten av denna lag. För att främja en mera jämlik tillgång till tjänsterna kan också bestämmelser om längsta väntetid innan patienten blir undersökt och får vård i samband med mentalvårdstjänster utfärdas genom förord-

ning av statsrådet. *Genom förordning av statsrådet bestäms om ersättningar och arvoden av statsmedel för rättsmedicinska undersökningar som utförs vid en verksamhetsenhet inom en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt.*

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

ShUB 34/2001 rd — RP 189/2001 rd

Helsingfors den 13 november 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Marjatta Vehkaoja /sd
vordf. Timo Ihamäki /saml
medl. Eero Akaan-Penttilä /saml
Merikukka Forsius /gröna
Tuula Haatainen /sd
Inkeri Kerola /cent
Valto Koski /sd
Marjaana Koskinen /sd

Päivi Räsänen /kd
Sari Sarkomaa /saml
Arto Seppälä /sd
Marjatta Stenius-Kaukonen /vänst
Raija Vahasalo /saml (delvis)
Jaana Ylä-Mononen /cent
ers. Anne Huotari /vänst
Håkan Nordman /sv.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

biträdande sekreterare Harri Sintonen.